

Estació d'avisos del Servei de Sanitat Vegetal Informador automàtic de Tortosa

Avís del dia: 22 de setembre de 2023
Avís 22/2023

Cultius:

Arròs, cítrics, olivera, horta, fruiters i parcs i jardins

Arròs:

Caragol poma (*Pomacea* sp.)

La [RESOLUCIÓ ARP/996/2017](#), de 5 de maig, fixa les mesures obligatòries de lluita contra el cargol poma (*Pomacea* sp.) a la zona demarcada de les comarques del Baix Ebre i el Montsià.

- És obligatori netejar tota la maquinària que treballi en arrossars durant tot l'any de l'hemidelta esquerre abans de sortir d'aquest hemidelta i tota la que treballi en arrossars envaïts de l'hemidelta dret en els punts de neteja oficials.
- Els agricultors de l'hemidelta dret han de comunicar al Departament d'Acció Climàtica la presència de plaga als seus camps.

Els terminis per poder presentar la sol·licitud per cremar palla d'arròs per al control del caragol poma per aquesta campanya 2023 són: **del 13 de setembre al 13 d'octubre**, ambdós dies inclosos. Les sol·licituds s'han de presentar a la Secció d'Agricultura i Sanitat Vegetal a les Terres de l'Ebre del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (DACC), **telemàticament** a través d'una petició genèrica, degudament emplenades i signades on hi ha de constar totes aquelles parcel·les que els titulars vulguin fer la crema, a part de les dades que identifiquen el titular de la DUN. S'adjunta l'enllaç: <https://web.gencat.cat/es/tramits/tramits-temes/Peticio-generica>

El DACC ha publicat la RESOLUCIÓ ACC/2830/2023, de 27 de juliol, per la qual es convoquen per a 2023 els ajuts destinats a subvencionar els costos per a la compra de productes a base de saponines en la lluita contra el cargol poma en el delta de l'Ebre (ref. BDNS 710720) ([Ajut compra saponines](#)).

La compra dels productes a base de saponines s'ha d'haver efectuat i pagat en el període comprès entre el 14 d'abril i el 13 de novembre de 2023 i sempre amb anterioritat a la presentació de la sol·licitud.

L'import de l'ajut no pot ser superior al 75% de la base imposable que consti a la factura. El termini de presentació de sol·licituds per a la compra de saponines és des del 31 d'octubre de 2023 fins al 24 de novembre de 2023, ambdós inclosos.

Males herbes

Es recomana evitar al màxim la disseminació a altres camps de llavors o plantes, especialment d'*Echinochloa* spp., i de les espècies invasores *Leptochloa* spp. i *Leersia oryzoides*. Si en detecteu als camps, aviseu a Sanitat Vegetal.

Cítrics:

Mosca blanca (*Dialeurodes citri*)

Dialeurodes citri presenta un cicle biològic amb tres generacions molt marcades. Per cada generació existeixen dos moments adequats per fer el tractament:

- Màxim d'ous
- Màxim de larves de primers estadis (L1+L2).

Cada agricultor ha d'escollir en quin d'aquests dos moments li interessa actuar contra la tercera generació de la plaga.

Per una banda, les finques on les noves brotades estan més endurides, continuen estan en el moment de tractament de **màxim de larves de la tercera generació**, d'altra banda, les finques amb les brotades més tendres encara no han arribat a aquest màxim. En algunes d'aquestes finques s'observa un vol elevat d'adults. Aquest escalat del moment de tractament es deu a la sincronització de la plaga amb la brotació.

En aquesta tercera generació, més propera al moment de la collita, cal anar en compte amb el producte fitosanitari escollit i respectar el seu termini de seguretat.

S'ha de tenir en compte que les larves estan al revers de les fulles, per tant, cal mullar bé aquesta zona utilitzant la pressió i volum de caldo adequats.

Aiguat dels fruits (*Phytophthora sp*)

Després de les darreres pluges i amb temperatures suaus es pot desenvolupar el fong *Phytophthora* principalment en les parcel·les que han quedat entollades. En aquests casos s'aconsella fer una aplicació amb un fungicida sistèmic. Es recomana allunyar els fruits del sòl, bé podant les parts baixes dels arbres o aixecant les branques. És important mantenir la coberta vegetal durant la tardor per evitar que les esquitxades de pluja arribin als fruits. Durant el període de maduració del fruit i en condicions favorables per al desenvolupament de la malaltia, pluges o aiguats continuats, es recomanen tractaments preventius per protegir la fruita.

Cotonet de Sud-àfrica (*Delottococcus aberiae*)

Els danys que tenim en aquests moments no s'incrementaran degut a que els fruits ja no són susceptibles a patir deformacions per l'atac de la plaga. Tot i que la plaga pot continuar la seva dispersió i es poden trobar individus sota el calze i en la zona de contacte entre fruits i fulles, actualment es detecta el descens de les poblacions que acostuma a produir-se de forma natural a partir de l'agost.

En la zona de contacte entre fruits s'observa amb freqüència la presència de "polilla" de la melassa (*Criptoblabe gnidiella*) ja que la melassa del cotonet atreu als adults per fer la posta. Els danys produïts per les seves larves acostumen a ser erosions superficials que no arriben a la polpa, de vegades acompanyades per exsudats de goma del propi fruit.

S'ha d'evitar la difusió de l'insecte de les parcel·les atacades a altres camps, per aquest motiu, les tasques de cultiu s'hauran d'organitzar de forma que, després d'entrar a una parcel·la amb presència de plaga, no s'accedeixi a una altra en la que no hi sigui present sense haver-hi aplicat les corresponents mesures d'higiene a la maquinària, vehicles de transport i roba dels treballadors.

El Ministeri d'Agricultura ha autoritzat excepcionalment la comercialització i ús de productes fitosanitaris formulats a base de piretrines més les feromones de *Delottococcus aberiae*, *Aonidiella aurantii* i *Planococcus citri* per al control d'aquestes plagues en els cítrics a una dosi de 450 trampes/ha durant dos períodes: des de l'1 de març fins el 31 de maig i des del **19 de setembre al 16 d'octubre**.

Poll roig de Califòrnia (*Aonidiella aurantii*)

En aquests moments es supera el 70% de larves de primers estadis que són més sensibles als productes fitosanitaris. Aquest pic acostuma a mantenir-se durant uns 10 dies, per tant, durant aquest període serà el moment de fer el tractament.

En tercera generació, el tractament es recomana únicament en finques de varietats tardanes on es detecti més d'un 2% de fruits amb escuts de poll roig. Cal alternar les matèries actives per evitar l'efecte acumulatiu dels residus. Si s'utilitzen olis hi ha que suspendre les aplicacions quan el fruit inicia el canvi de color ja que poden provocar taques.

Aranya roja (*Tetranychus urticae*) Àcar roig (*Panonychus citri*)

Per a aranya roja es recomana el tractament quan hi hagi més d'un 7% de fulles amb colònies amb formes mòbils o presència de dany en fruit. El àcar roig es tractarà quan s'observin més d'un 20% de fulles ocupades o 2% de fruits amb formes mòbils. No s'ha de tractar si hi ha més d'un 30 % de fulles amb presència de fitoseïds.

En els dos casos es recomana tractar solament els focus, mullar correctament les parts més elevades dels arbres i alternar les matèries actives emprades.

Trips de la orquídia (*Chaetanaphothrips orchidii*)

Es desenvolupen sobre els fruits en les zones de contacte entre fruits i fruits amb fulles. Els danys consisteixen en taques fosques de forma circular en la zona de contacte entre fruits o també taques irregulars en altres parts que van enfosquint-se. S'aconsella observar 100 fruits en contacte de la part inferior de l'arbre des del mes de juliol i fer tractament si hi ha més d'un 5-10% de fruits amb presència de trips o si s'observa algun fruit amb danys i hi ha trips.

Mosca de la fruita (*Ceratitis capitata*)

En el marc de l'ajut per Sistemes alternatius a la lluita química per la mosca de la fruita en cítrics s'ha d'instal·lar en camp la captura massiva o l'atracció i mort abans que apareguin les primeres poblacions de la plaga. L'objectiu d'aquestes tècniques es rebaixar el nivell de les poblacions d'adults. Un dels requisits per tal d'acollir-se aquest ajut és ser soci d'una ADV.

Aquest estiu les captures han estat elevades. En aquests moments les captures han començat a baixar i es situen en valors propers a la mitjana dels darrers anys. Caldrà estar atent al moment de maduració de les varietats primerenques i protegir la fruita a mesura que vagi iniciant el canvi de color. Si es realitzen tractaments químics s'han d'alternar les matèries actives i tenir en compte el termini de seguretat de les mateixes.

Olivera:

Mosca de l'oliva (*Bactrocera oleae*)

Ja va finalitzar la instal·lació de la captura massiva contra la mosca de l'oliva en les parcel·les que ho han sol·licitat mitjançant la DUN (trampes grogues en forma cònica). L'objectiu d'aquesta tècnica de lluita es rebaixar les poblacions d'adults de forma continua durant tot el període de vol de la plaga. Si observeu alguna irregularitat en la vostra finca poden demanar informació a l'ADV per al control de la mosca de l'oliva al Baix Ebre i Montsià: 977 44 60 15.

En els punts de seguiment de la plaga ja hi han captures. Després de les pluges, vigilar especialment si apareixen les primeres olives picades. En aquest cas es recomana realitzar tractaments larvicides terrestres per evitar que les picades evolucionin.

Si en alguna zona les olives es mantenen arrugades durant uns dies les larves de la mosca moren de forma natural i per tant, si hi ha olives arrugades no cal tractar.

Repilo

Cal fer el tractament si es veuen taques a les fulles i repetir-lo cada 4-5 setmanes si es continuen veien símptomes. En cas de plogudes o humitats altes que afavoreixen les infeccions cal que realitzeu un tractament preventiu. Si plou més de 15-20 litres/m² s'ha de repetir el tractament ja que el fungicida s'haurà rentat.

Horta

Aranya roja (*Tetranychus urticae*)

Es van observant poblacions importants en diversos cultius, sobretot cogombre, mongeta, albergínia i tomàquet. Els tractaments amb sofre poden ser efectius. S'han de realitzar cap al tard per evitar fitotoxicitats per les altes temperatures. Recordar que són incompatibles amb olis minerals.

Tomàquet

Tuta absoluta

Seguint les corbes de vol registrades durant les campanyes passades, Tuta podria assolir els màxims poblacionals a partir d'aquest mes de setembre. Per tant, caldrà vigilar sovint les plantacions i aplicar les mesures de control de manera constant allà on les poblacions hagin estat elevades durant l'estiu. Acabada la plantació, és molt important realitzar un treball del sòl per tal d'eliminar les pupes enterrades. Dins els hivernacles, el treball del sòl i el buit biològic durant el màxim temps possible són les mesures més eficaces.

Erugues de lepidòpters (*Helicoverpa armigera*, *Spodoptera sp*, *Autographa gamma*)

En el mes de setembre les poblacions pugen substancialment i afecten diversos cultius. Els tractaments aplicats per al control de Tuta absoluta també les poden controlar. L'eliminació dels tomàquets afectats és important per reduir les poblacions dins la parcel·la.

Mosca blanca (*Trialeurodes vaporariorum* i *Bemisia tabaci*)

Les poblacions de mosca blanca poden incrementar-se, sobretot *Bemisia tabaci*. Els enemics naturals poden controlar aquesta plaga, per tant, els tractaments fitosanitaris es realitzaran amb els productes que tinguin menor impacte sobre aquests organismes i alternar el grup químic o mode d'acció per evitar resistències.

Col i Coliflor

Erugues

És convenient la utilització de planter sa i el manteniment d'un cultiu lliure de males herbes. És important detectar la plaga el més aviat possible ja que s'ha d'actuar en els primers estadis larvaris. Si s'observa la seva presència en un 10% de plantes es recomana realitzar algun tractament. Si les cols estan molt tancades els productes fitosanitaris no arriben a l'ull de la planta.

Fruïters

Presseguer i nectarina

Mosca de la fruita

Es recomana anar protegint les varietats a mida que vagin entrant en el període de maduració des de l'inici del canvi de color. És molt important destruir la fruita que queda sense collir a l'arbre i la de terra.

Monilia i Rhizopus

Es recomana protegir les varietats sensibles a podridures, especialment aquelles plantacions amb presència de fruits momificats.

Parcs, jardins i espais verds

Palmeres

Morrut de les palmeres (*Rhynchophorus ferrugineus*)

Durant el període d'abril a novembre és convenient no fer treballs de poda. Les ferides de la poda poden ser un atractiu de la plaga. Les palmeres afectades per la plaga i que s'han mort i les que es consideri que no es poden salvar, així com les restes afectades provinents de sanejaments, es recomana destruir-les i portar-les als punts establerts per tal de gestionar-les adequadament. En palmeres afectades o properes a aquestes es recomana efectuar tractaments preventius amb productes fitosanitaris.

Podeu trobar més informació al web del Departament: www.gencat.cat/agricultura/sanitat

twitter.com/agriculturacat

facebook.com/agriculturacat

Informació facilitada per l'informador automàtic de Tortosa (977 58 11 81)

Crta. València, 108. 43520 Roquetes. Telèfon 977 500174 terresebre.agricultura@gencat.cat <http://www.gencat.cat/daam>